

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ  
«ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ  
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ  
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ»**

**Кафедра будівництва та інформаційних технологій**



«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри будівництва  
та інформаційних технологій,  
д.т.н., проф.

 / Д.Е. Прусов /  
"20" травня 2024 р.

## КАРТА ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

### Планування та забудова територій

- 1) Назва дисципліни: Планування та забудова територій
- 2) Шифр за ОПП: ОК-08
- 3) Навчальний рік: 2024/2025
- 4) Освітній рівень: другий рівень вищої освіти (магістр)
- 5) Форма навчання: денна / заочна
- 6) Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»
- 7) Спеціальність: 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
- 8) Освітня програма: «Міське будівництво та господарство»
- 9) Компонента спеціальності: обов'язкова
- 10) Семестр: 1-2
- 11) Викладач (розробник карти): Прусов Д.Е., Дубова С.В.
- 12) Мова навчання: українська
- 13) Необхідні ввідні дисципліни: (що треба вивчити, щоб слухати цей курс) – .
- 14) Мета курсу: ознайомлення студентів з сучасними методами щодо планування та забудови територій, забезпечення комфортних та безпечних умов для проживання, роботи та відпочинку мешканців міста на всіх рівнях організації довкілля.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Планування та забудова територій» для ОПП «Міське будівництво та господарство» є надати студентам необхідні знання для створення та підтримання повноцінного життєвого середовища, яка охоплює прогнозування розвитку населених пунктів і територій, планування, забудову та інше використання територій, проектування, будівництво об'єктів містобудування, спорудження інших об'єктів, реконструкцію історичних населених пунктів при збереженні традиційного характеру середовища, реставрацію та реабілітацію об'єктів культурної спадщини, створення інженерної та транспортної інфраструктур.

15) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1.	<b>РН01.</b> Проектувати будівлі і споруди (відповідно до спеціалізації), в тому числі з використанням програмних систем комп'ютерного проектування, з метою забезпечення їх надійності та довговічності, прийняття раціональних проектних та технічних рішень, техніко-економічного обґрунтування, враховуючи особливості об'єкта будівництва, визначення оптимального режиму його функціонування та впровадження заходів з ресурсо- та енергозбереження.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, курсова робота	Лекції, практичні заняття	ІК, ЗК01. ЗК02. ЗК03. СК01 СК02 СК03
2.	<b>РН02.</b> Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, а також критичне осмислення сучасних проблем в галузі будівництва та цивільної інженерії для розв'язування складних задач професійної діяльності.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, курсова робота	Лекції, практичні заняття	ІК, ЗК01. ЗК02. ЗК06. СК01 СК05
3.	<b>РН03.</b> Проводити технічну експертизу проектів об'єктів будівництва та цивільної інженерії (відповідно до спеціалізації), здійснюючи контроль відповідності проектів і технічної документації, завданням на проектування, технічним умовам та іншим чинним нормативно-правовим документам у сфері архітектури та будівництва.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, курсова робота	Лекції, практичні заняття	ІК, ЗК01. ЗК03. ЗК05. СК01 СК03 СК05
4.	<b>РН07.</b> Розробляти заходи з охорони праці та навколишнього середовища при проведенні досліджень та у виробничій діяльності.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, курсова робота	Лекції, практичні заняття	ІК, ЗК01. ЗК02. ЗК06. СК01 СК05
4.	<b>РН12.</b> Здатність розв'язувати проблеми будівництва та цивільної інженерії у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, курсова робота	Лекції, практичні заняття	ІК, ЗК01. ЗК02. ЗК03. СК01 СК02 СК05

16) Структура курсу:

	Лекції, год	Практичне заняття, год	Лабораторні заняття, год	Види робіт	Самостійні робота здобувача, год	Форма підсумкового контролю
денна	32	32	–	КР	116	іспит
заочна	14	14	–	КР	152	іспит
<b>Сума годин: 180</b>						
<b>Загальні кількість кредитів ECTS: 6,0</b>						

**17) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)****Лекції:**

Тема 1. Інформаційна і нормативна бази в галузі планування та забудови територій
Тема 2. Оцінка природньо-екологічного та штучного середовища життєдіяльності
Тема 3. Класифікація населених пунктів в системах розселення
Тема 4. Схеми планування територій, генеральний план населеного пункту
Тема 5. Оцінка мікрокліматичних та екологічних показників містобудівного середовища
Тема 6. Комплексний показник комфортності містобудівної території
Тема 7. Основні форми життєдіяльності людини
Тема 8. Принципи моделювання території міста за функціональними показниками
Тема 9. Формування складових сельбищних територій
Тема 10. Особливості формування виробничих територій у містах
Тема 11. Формування рекреаційних територій у містах
Тема 12. Транспортна інфраструктура та її складові
Тема 13. Оцінка працездатності транспортної мережі міста
Тема 14. Інженерна інфраструктура міста та її складові
Тема 15. Реконструкція міських територій, міської забудови, окремих будівель і споруд, а також щодо раціонального використання всіх об'єктів міської забудови, їх збереження і прийняття обґрунтованих економічних і технічних рішень по їх утриманню.
Тема 16. Раціональне використання всіх об'єктів міської забудови, їх збереження.
Тема 17. Оцінка стану та прийняття обґрунтованих економічних і технічних рішень по утриманню міської забудови.
Тема 18. Принципи формування міст майбутнього.

**Практичні:**

Тема 1. Класифікація нормативних документів в сфері планування та забудови територій
Тема 2. Показники містобудівної придатності території
Тема 3. Містобудівна класифікація населених міст
Тема 4. Основні положення генерального плану населеного пункту
Тема 5. Розрахунок комплексного показника комфортності містобудівної території
Тема 6. Основні етапи складання попереднього балансу території міста
Тема 7. Принципи розрахунку складових сельбищної території
Тема 8. Принципи розрахунку складових виробничої території
Тема 9. Принципи розрахунку складових рекреаційної території
Тема 10. Класифікація вулично-дорожньої мережі міста
Тема 11. Класифікація інженерної інфраструктури міста
Тема 12. Основні напрямки розвитку міст майбутнього

**Курсова робота** (КР з навчальної дисципліни студенти виконують відповідно до затвердженої тематики за їх власним вибором.):

Виконання курсової роботи: «Інженерно-планувальна організація житлового мікрорайону».

1. Вступ.
2. Аналіз території мікрорайону за природними, екологічними та містобудівними умовами і природними ресурсами.
  - Аналіз природних умов і ресурсів.
  - Аналіз і оцінка екологічних умов і ресурсів.
  - Розрахунок проектного балансу території мікрорайону.
  - Розробка схеми функціонального зонування території мікрорайону.
  - Зонування території мікрорайону за екологією.
  - Визначення додаткових місць тяжіння населення мікрорайону
  - Розміщення об'єктів первинного використання

3. Архітектурно-планувальне рішення забудови житлової групи..

- Класифікація внутрішніх проїздів, під'їздів і пішохідних доріг
- Визначення поверховості забудови
- Розрахунок і проектування автостоянок
- Техніко-економічні показники роботи

Основні креслення:

- Схема функціонального зонування території мікрорайону; масштаб 1:2000;
- Схема генерального плану житлової групи; масштаб 1:1000.

Вимоги до виконання та оформлення курсової роботи: обсяг - орієнтовно 30-40 сторінок.; оформлення – у електронному вигляді файл формату DOCX або PDF.

Оформлення креслень і презентацій для захисту.

Захист курсової роботи з демонстрацією презентацій.

#### Самостійна робота студента:

Тема 1. Класифікація нормативних документів в сфері планування та забудови територій
Тема 2. Показники містобудівної придатності території
Тема 3 . Містобудівна класифікація населених міст
Тема 4 . Основні положення генерального плану населеного пункту
Тема 5 . Розрахунок комплексного показника комфортності містобудівної території
Тема 6. Три основні форми життєдіяльності людини
Тема 7. Основні етапи складання попереднього балансу території міста
Тема 8. Принципи розрахунку складових сельбищної території
Тема 9. Принципи розрахунку складових виробничої території
Тема 10. Принципи розрахунку складових рекреаційної території
Тема 11. Класифікація вулично-дорожньої мережі міста
Тема 12. Пропускна здатність міської магістралі
Тема 13. Класифікація інженерної інфраструктури міста.
Тема 14. Основні напрямки розвитку міст майбутнього

#### 18) Контрольні питання:

1. Генеральний план міста Києва, особливості та тенденції проектування.
2. Транспортна частина Генерального плану Києва, напрямки розвитку.
3. Стратегічні напрямки розвитку території міста Києва та приміської зони.
4. Направлення розвитку населених міст. Урбанізація.
5. Агломерації та мегалополіси: позитивні та негативні тенденції.
6. Розроблення та затвердження схем планування території України.
7. Проектування плану зонінгу території.
8. Проектування детального плану території.
9. Закон України «Про основи містобудування»
10. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»
11. Закон України «Про архітектурну діяльність»
12. Склад містобудівної документації на державному та регіональному рівнях.
13. Склад містобудівної документації на місцевому рівні.
14. Основні функціональні території міста та їх взаємовідносини.
15. Попередній баланс території міста.
16. Розрахунок перспективної кількості населення міста.
17. Класифікація складових сельбищної території міста.
18. Транспортна інфраструктура та її складові.
19. Характеристики вулично-дорожньої мережі.
20. Види транспортних засобів в містах.
21. Організація транспорту на забудованій території.
22. Комплексний показник комфортності території міста.
23. Оцінка рівня інсоляція території забудови.
24. Роза вітрів та вітровий режим на території міста.
25. Оцінка загазованості території забудови.
26. Оцінка рівня забруднення території забудови
27. Планувальні та конструктивні методи захисту території забудови від негативного впливу транспорту.
28. Містобудівні інформаційні системи, як основа для моделювання міста.
29. Характеристика містобудівного кадастру. Складові кадастру.

30. Містобудівні системи автоматизованого проектування території.

### 19) Основна література:

1. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування і забудова територій. – К.: Мінрегіон України, 2019. – 179 с.
2. ДБН В.2.3-5:2018. Вулиці та дороги населених пунктів. – К.: Мінрегіон України, 2018. – 55 с.
3. ДБН Б.2.2-5:2011. Благоустрій територій. – К.: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2012.– 60 с.
4. Стратегія розвитку міста Києва до 2025 року. – Виконавчий орган Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація). Київ, 2017.
5. Закон України Про стандартизацію (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 31, ст.1058)
6. Закон України Про основи містобудування (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 52, ст.683)
7. Закон України Про регулювання містобудівної діяльності (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 34, ст.343)
8. Закон України Про архітектурну діяльність (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 31, ст.246)
9. Закон України Про будівельні норми (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 5, ст.41)
10. ДСТУ Б А.2.4-5:2009 Система проектної документації для будівництва. Загальні положення. Національний стандарт України, 2009. – 8 с.
11. Омеляненко М.В. Основи нормування міського середовища: Навч.посібник / За заг. редакцією д-ра архітек, проф. М.М.Дьоміна. – К.: Книжкове вид-во НАУ, 2007. – 192 с.
12. Шилова Т.О., Омеляненко М.В. Планування міст і транспорт. Навчальний посібник. – Київ,2013.
13. Генеральний план м. Києва до 2025 року. Концепція стратегічного розвитку м. Києва. Київ, 2011.
14. Єксарьов В. А. Методичні вказівки з дисципліни Планування та забудова територій до курсової роботи для студентів спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія», освітньо-професійної програми «Архітектурно-будівельний інжиніринг» Одеса, ОДАБА, 2021. - 36 с.
15. Проектування міських територій : підручник : у 2 ч. Ч.1 / [за ред. В. Т. Семенова, І. Е. Линник] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 449 с.
16. Містобудування. Довідник проектувальника. / [за заг. ред. д-ра архіт. Т.Ф.Панченко]. – вид. 2-е, доп. – К.: Укрархбудінформ, 2006. – 192 с.
17. Безлюбченко О. С. Урбаністика : навч. посібник / О. С. Безлюбченко, О. В. Завальний. – Харків : Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 274 с.

### 20) Додаткова література:

18. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів : ДСП № 173. [Чинні від 1996-06-19]. – К.: Укрархбудінформ, 2002. – 59 с.
19. Шилова Т.О. Міське комунальне господарство: навчальний посібник. К.:КНУБА, 2006. – 272 с.
20. Плешкановська А.М. Реконструктивна діяльність в контексті міського розвитку / Плешкановська А.М. // Містобудування та територіальне планування. Вип. 37. – 2010. – С. 413-420
21. ДБН В.1.1-7-2016. Технічні норми, правила і стандарти. Загальнотехнічні вимоги до життєвого середовища та продукції будівельного призначення. Захист від небезпечних геологічних процесів, шкідливих експлуатаційних впливів, від пожежі. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги. [Чинний від 01.06.2017 р.]. – К.: Мінбуд України, 2017. – 41 с.
22. ДБН В.1.2-2:2006. Технічні норми, правила і стандарти. Загальнотехнічні вимоги до життєвого середовища та продукції будівельного призначення. Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Навантаження і впливи. Норми проектування. [Чинний від 01.01.2007 р.]. – К. : Мінбуд України, 2007. – 60 с.

### 21) Інформаційні ресурси:

1. <http://library.knuba.edu.ua/> / Бібліотека Київського національного університету будівництва і архітектури.
2. <https://www.nbuv.gov.ua/> / Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
3. <https://kga.gov.ua/generalnij-plan> / Генеральний план м. Києва. Офіційний сайт департаменту Містобудування та архітектури КМДА //
4. <https://mkk.kga.gov.ua/> / Містобудівний кадастр Києва //
5. <https://map.land.gov.ua/> / Публічна кадастрова карта //

**22) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів)**

Поточне оцінювання та самостійна робота		Підсумковий тест (іспит)	Сума
Результати роботи студентів під час практичної роботи	Оцінювання самостійної роботи		
40	30	30	100
Результати роботи студентів під час виконання курсової роботи		Захист курсової роботи	Сума
Якість виконання індивідуального завдання (курсної роботи)			
40	30	30	100

**23) Умови допуску до підсумкового контролю:**

- відвідування лекцій;
- активність на практичних заняттях;
- дотримання термінів виконання КР;
- дотримання умов академічної доброчесності.

**24) Політика щодо академічної доброчесності:** розуміння здобувачами вищої освіти норм академічної доброчесності (вимог щодо оригінальності текстів та допустимого відсотку співпадінь).

**25) Примітки:**

Затверджено на засіданні кафедри будівництва та інформаційних технологій  
Протокол № 22/23-24 від 22.04.2024 р.

Схвалено Науково-методичною радою ВСП «Інститут інноваційної освіти КНУБА»  
Протокол № 09/23-24 від 13.05.2024 р.